127009 - "Küçük cihaddan büyük cihada döndük" Hadisi

Soru

"Küçük cihaddan -yani nefisle cihaddan-, büyük cihada döndük." Bu hadis sahih midir?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Hamd, Allah'adır.

"Küçük cihaddan, büyük cihada döndük." Hadisini, Beyhakî'nin zayıf bir senedle rivâyet ettiğini, Hâfız el-Irakî; "İhyâu'l-Ulumi'd-Dîn" adlı kitabın hadislerini tahkik ederken söylemiş, ondan da el-Aclûnî “Keşfül-Hafâ” adlı eserinde böyle nakletmiştir.

Hâfız İbn-i Hacer de -Allah rahmet etsin- şöyle demiştir:

"O (hadis), İbrahim b. Ebî Able'nin sözüdür, hadis değildir."

Yine, el-Aclûnî de Hâfız el-Irakî'den “Keşfül-Hafâ” adlı eserinde böyle nakletmiştir. Bu, el-Aclûnî'nin zikretmiş olduğu şeyin bir özetidir.

Beyhakî'nin rivâyetinde ise:

"Büyük cihad nedir?" diye sordular.

"Kalbin cihadıdır" diye buyurdu.

Bu hadisi, el-Hatib el-Bağdadî de şu lafızla rivâyet etmiştir:

"Küçük cihaddan büyük cihada döndük.

-Büyük cihad nedir? Diye sordular.

- Kulun, hevâsıyla (nefsinin istekleriyle) mücadelesidir." Buyurdu.

Beyhakî ve el-Hatib el-Bağdadî, her iki hadisi de Câbir'den rivayet etmişlerdir. "Keşfül-Hafâ"da da aynen böyledir.

Şeyhül-İslam İbn-i Teymiyye -Allah rahmet etsin-, "Mecmûu'l-Fetâvâ" adlı eserinde (c:11, s:197) şöyle demiştir:

"Bazılarının Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in Tebük Gazvesi'nde(n dönerken):

”Küçük cihaddan büyük cihada döndük” buyurdu diye rivâyet ettikleri hadise gelince, bunun aslı yoktur ve Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in söz ve fiillerini bilen hadis ehlinden hiç kimse bu hadisi rivayet etmemiştir."

"Mecmûu Fetâvâ İbn-i Baz; c: 26, s: 381)